

Tjänsteutlåtande

Utfärdat: 200818

Diarienummer: 0103/11

Handläggare

Peter Grönberg

Telefon: 031-368 40 00

E-post: peter.gronberg@goteborg.com

Hemställan om ställningstagande avseende firandet av Göteborgs 400-årsjubileum med anledning av covid-19

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta;

- 1) Styrelsen hemställer till kommunfullmäktige att mot bakgrund av pandemin justera tidplanen för jubileumsfirandet enligt alternativ 3 i tjänsteutlåtandet.
- 2) Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Coronapandemin har medfört en samhällskris med radikalt förändrade förutsättningar för svenskt näringsliv, företagande och sysselsättning. För turism och besöksnäring i Sverige beskrivs pandemin och dess konsekvenser som den största krisen hittills, då den berör i stort sett hela denna näring i hela världen.

Med bakgrund av coronapandemins konsekvenser har Göteborg & Co genomfört omvärlds- och riskanalyser samt scenario- och konsekvensanalyser kopplat till genomförandet av Göteborgs 400-årsjubileum. Det kan konstateras att det finns många osäkerhetsfaktorer i den pågående pandemin som gör Jubileumsarbetet utmanande. Samtidigt signalerar besöksnäringen i en skrivelse genom branschorganisationen Visita Västra att de befinner sig i en djupaste kris någonsin och önskar att firandet flyttas fram. Styrelsen för Göteborg & Co föreslår att mot bakgrund av pandemin hemställa till kommunfullmäktige att justera tidplanen gällande firandet av Göteborgs 400-årsjubileum enligt alternativ 3 i tjänsteutlåtandet.

Bakgrund

Göteborg & Co har sedan 2012-09-06, § 11, i uppdrag av kommunfullmäktige att leda, samordna, kommunicera och följa upp samt årligen vidareutveckla planeringen av Göteborgs 400-årsjubileum. Göteborg & Co har därtill ansvar för att planera och genomföra Jubileumsårets upplevelser och firande.

Göteborg & Co deltog 2020-08-12 under kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU). Under sammanträdet informerade bolaget om nedanstående förutsättningar samt tre vägval som anses vara de mest framkomliga alternativen. Göteborg & Co har sedan dess i uppdrag att framställa föreliggande hemställan till kommunfullmäktige rörande flytt av firandet av Göteborgs 400-årsjubileum till 2023 samt uppstart av och ett formellt firande av Göteborg 400 år 2021.

Sedan våren 2020 har Göteborg & Co, med anledning av covid-19, arbetat utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer och har valt förhållningssättet att - ställa om och inte in. Detta innebär bland annat att nya arbetsätt och digitala lösningar utvecklas för möten och delaktighet.

Eftersom ambitionen med jubileumsåret är att erbjuda ett år av upplevelser där alla är välkomna och kan fira tillsammans, påverkas planering i allra högsta grad av fortsatta restriktioner och den ovissa situation världen befinner sig i.

Göteborg & Co har skapat en organisation, Jubileumsorganisationen, för att omhänderta uppdraget och arbetet sker i bred samverkan med såväl stad, region, näringsliv, akademi, organisationer och föreningar m fl. Den stadenövergripande styrgruppen för Göteborgs 400-årsjubileum, som utgörs av 2021-samrådet (se under rubriken Samverkan), tar årligen fram den s.k. utvecklade Jubileumsplanen som underlag för det löpande jubileumsarbetet och kraftsamlingen i hela staden och regionen.

Mot denna bakgrund har Jubileumsorganisationen utgått från riskanalyser samt genomfört scenario- och konsekvensanalyser. Det finns många osäkerhetsfaktorer i den pågående krisen som gör Jubileumsarbetet utmanande. Analysarbetet har genomförts utifrån följande perspektiv; *ekonomiska och juridiska konsekvenser, organisatoriska konsekvenser, kommunikativa konsekvenser samt planering av firande 2021 alt. 2023*. Jubileumsorganisationen har därtill beaktat ett flertal parametrar som kan komma att påverka planerat genomförande av Jubileumsåret, såsom:

- Beslutsdatum; behov av specifikt datum för vägval
- Finansiering; genom att fatta beslut i tidigt skede kan risk för förgäveskostnader minimeras.
- Genomförande; med tanke på tillgänglighet, säkerhet och hänsyn till människors hälsa, ekonomi mm.
- Intressenter; jubileumsaktörers överlevnad och möjlighet att leverera.
- Besöksnäringen; återhämtning av verksamheter inom hotell, restaurang, transport m fl
- Goda förutsättningar; att aktörer kan få möjlighet att bidra och dra nytta av Jubileet.

Efter en samlad bedömning av ovanstående analysarbete har tre alternativ beaktats och arbetats fram. Nedan beskrivs de tre alternativa vägvalen;

- 1) **Genomföra firandet 2021 enligt ursprunglig plan med förutsättning om hävda restriktioner**
 - innebär att bolaget förutsätter att restriktionerna om 50/500 hävs innan årsskiftet
 - att den ursprungliga planen kan verkställas enligt befintlig tidplan.
- 2) **Genomföra firandet 2021 utifrån fortsatta restriktioner om 50/500 personer**
 - innebär att den ursprungliga planen måste arbetas om
 - anpassat innehåll då respektive höjdpunkt har olika förutsättningar att genomföras fysiskt och digitalt
- 3) **Genomföra firandet 2023 med uppstart och ett formellt firande 2021**
 - jubileumsprogram med full kraft 2023
 - uppstart av och formellt firande 2021 av Göteborg 400 år samt jubileumskalendarium med utrymme att uppmärksamma en mängd aktiviteter som ändå förväntas ske under året 2021.
 - löpande jubileumsarbete med möjlighet till fortsatt kraftsamling och mobilisering kring ex tema Hälsa i hela staden tillsammans med näringslivet och andra intressenter till och med 2023.

Bolagets rekommendation

Utifrån scenario- och konsekvensanalyser, omvärldsfaktorer samt önskan från ett flertal aktörer inom besöksnäringen är bolagets rekommendation till Göteborgs Stad att ändra tidplanen och genomföra jubileumsfirandet år 2023 med uppstart av firande år 2021 av följande anledningar:

- Ett formellt, historiskt firande 2021 av Göteborg 400 år
- Jubileumskalendarium som tar vara på och uppmärksammar allt det som redan finns framtaget och ändå kommer att ske
- Möjlighet till fortsatt kraftsamling i hela staden t om 2023 med exempelvis Hälsa i fokus 2021
- Genomföra ett jubileumsprogram med full kraft 2023
- Besöksnäringen är redo att delta och bidra till visionen och firandet av Göteborg
- Göteborgare och besökare nationellt som internationell bjuds in för att fira tillsammans

Utöver detta möjliggör föreliggande alternativ att Jubileumsprogrammet kan kopplas ihop med 100-åringarna; Liseberg, Stadsteatern, Botaniska Trädgården, Naturhistoriska museet, Konstmuseet, Götaplatsen samt Avenyn genom att fira tillsammans, vilket kan skapa synergier och värden samt bidra till minnesvärda och positiva upplevelser.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Firandet under Jubileumsåret 2021 består idag av tre huvudsakliga höjdpunkter samt upplevelser och aktiviteter fördelade över hela året. Med en förändrad tidplan och genomförande år 2023 och formellt firandet år 2021 har Jubileumsorganisationen, utifrån nuvarande situation och förutsättningar, en budget om 100 mkr för att skapa ett jubileumsprogram.

Detta innebär dock att; redan upparbetade medel under planeringsfasen inför 2021 dras från budgeten men att vissa av dessa upparbetade kostnader kan nyttjas, redan ingångna avtal påverkar budgeten, samt att det formella firandet av Göteborg 400 år 2021 inkluderas i budgeten. Samtliga dessa delar kommer att påverka omfattningen av ett firande 2023, vilket kräver omprioriteringar för att behålla en oförändrad budget.

Exempel på redan upparbetade kostnader är projektledning, programproduktion, kommunikationsinsatser, grafiskt manér och framtagning av digitala verktyg. Vissa delar av dessa värden som genererats av de upparbetade kostnaderna kommer att kunna nyttjas även med en förändrad tidplan.

Fram till och med ett eventuellt genomförande 2023 kvarstår behov om de årliga medel som äskas i Göteborgs stads årliga budgetprocess enligt tidigare rutin. Detta ger möjlighet att även fortsättningsvis mobilisera och genomföra fokusår tillsammans med hela staden och näringslivet med exempelvis tema Hälsa, Kunskap och Innovation.

Bedömning ur social dimension

I planeringsarbetet för Göteborgs 400-årsjubileum har fokus varit på att skapa inkludering och delaktighet genom öppen dialog för att samla in idéer från stadens medborgare. Målet var att få balans mellan män och kvinnor samt unga och äldre från hela staden.

Med anledning av situationen av covid-19 kan inte Jubileumsåret erbjuda de öppna, inkluderande och tillgängliga evenemang som planerats. Folkhälsomyndighetens restriktioner som begränsar antalet personer vid allmänna sammankomster till 50 personer omintetgör flertalet arrangemang som genererar större folksamlingar, så även ifall restriktionen om högst 500 personer införs. Ambitionen är att få människor att mötas och fira tillsammans.

Tillväxtverkets rapport lyfter fram människors beteende efter covid-19, där man ser eventuella långsiktiga beteendeförändringar som tex att människor får en mer avvaktande inställning till trängsel och folksamlingar än tidigare. OECD belyser risken: *“Eventual impacts will depend not only on the length of the pandemic (with ramifications for business survival), but also potential long-term changes in travel behaviour as a result of the crisis”*.¹

Bedömning ur ekologisk dimension

Jubileumsarbetet utgår från Göteborgs 400-årsjubileums värdegrund med vision och mål där hållbarhet i handling i alla dimensioner är grundpelare. Oavsett vilket år genomförande av jubileumsfirandet sker, beaktar bolaget de uppsatta villkoren för den ekologiska dimensionen och har som ambition att uppfylla dem.

Samverkan

Jubileumsarbetet genomförs i en öppen samverkansprocess, dvs inte bara tillsammans med stadens invånare, utan även tillsammans med Göteborgs Stads bolag och förvaltningar, näringsliv, akademi samt föreningar m fl, vilket bidragit till samverkan över olika sektorer. Samverkan handlar om att fånga upp initiativ och engagemang. En systematisk samverkan med aktörer i Göteborgs Stads befintliga strukturer har sedan lång tid skapats för att inkludera hela staden.

¹ OECD, Tackling coronavirus (Covid-19), Contributing to a global effort, Tourism Policy Responses (2020)

Jubileets styrgrupp 2021-samrådet ansvarar för stadens ambitioner med jubileet och framdriften av stadens jubileumssatsningar. De säkerställer att jubileets värdegrund följs, att arbetet håller riktningen och bereder årliga jubileumsplaner med budgetunderlag.

2021-samrådet består av ytterst ansvariga från; Stadsledningskontoret, Kulturförvaltningen, Higab, Park- och naturförvaltningen, Trafikkontoret, Älvstranden Utveckling, Social resursförvaltning, Kretslopp och vatten, Fastighetskontoret, Business Region Göteborg, stadsdelen Centrum som representant från stadsdelsförvaltningarna samt Göteborg & Co.

Ärendet

Föreliggande ärende beskriver bakgrunden till hemställan till kommunfullmäktige om att med anledning av pandemin ändra tidplanen gällande firande av Göteborgs 400-årsjubileum till att genomföra firandet under år 2023 samt starta firandet 2021, då Göteborg formellt fyller 400 år.

Fram till och med ett eventuellt genomförande 2023 kvarstår behov om de årliga medel som äskas i Göteborgs stads årliga budgetprocess enligt tidigare rutin. Detta ger möjlighet att även fortsättningsvis mobilisera och genomföra fokusår tillsammans med hela staden och näringslivet med exempelvis tema Hälsa, Kunskap och Innovation.

Bolagets bedömning

Bolaget föreslår styrelsen för Göteborg & Co att mot bakgrund av pandemin hemställa till kommunfullmäktige att justera tidplanen gällande firandet av Göteborgs 400-årsjubileum till ett genomförande 2023 med uppstart och ett formellt firande 2021, då Göteborg fyller 400 år.

Bolaget anser att föreliggande utredning och rekommendation visar på ansvarfullt agerande och planering med anledning av covid-19 kopplat till människors hälsa, stadens ekonomi, samverkan med samarbetspartners och deras möjlighet att medverka under genomförandet.

Peter Grönberg, VD